

Η ελληνική προεδρία της Ε.Ε.: Μία ευκαιρία αλλαγής

Του Γιώργου Μαρή, διδάκτορα Ευρωπαϊκής Πολιτικής Οικονομίας

Πέρα από τις προτεραιότητες, που είναι λίγο πολύ γνωστές, η ελληνική προεδρία της Ε.Ε. είναι μία πρώτης τάξεως ευκαιρία, για να επαναπροσδιορίσουμε στο εσωτερικό τη σχέση μας με την ευρωπαϊκή οικογένεια. Μία σχέση που, εάν κάνουμε μία σύντομη αναδρομή στο παρελθόν, θα καταλάβουμε πως σχεδόν πάντα είχε έναν συγκρουσιακό και απρόβλεπτο χαρακτήρα και δεν ομαλοποιήθηκε με την πάροδο του χρόνου.

Αυτή τη στιγμή στο εσωτερικό της χώρας κυριαρχεί όχι μόνον η δυσπιστία απέναντι στο ελληνικό πολιτικό σύστημα αλλά και ο διχασμός της ελληνικής κοινωνίας σχετικά με το ποιο θα είναι το μελλοντικό παραγωγικό μοντέλο της χώρας. Τα τελευταία χρόνια εξαιτίας των μέτρων λιτότητας και των πραγματικών δύσκολων συνθηκών που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία έχουν αναπτυχθεί σειρά από πολιτικούς σχηματισμούς, οι οποίοι δεν έχουν κανένα ιδεολογικό ή πολιτικό προσανατολισμό και οι οποίοι τρέφονται αποκλειστικά από την κρίση. Αποτέλεσμα όλων αυτών των συνθηκών είναι να δημιουργηθεί ένας έντονος αντιευρωπαϊσμός, σε τέτοιο βαθμό μάλιστα που όσοι έχουν απομείνει να πιστεύουν στη σημασία της Ε.Ε. για την Ελλάδα θεωρούνται γραφικοί. Δεν είναι τυχαίο μάλιστα το γεγονός πως το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής κοινωνίας καταδικάζει οποιεσδήποτε πρωτοβουλίες παίρνονται στο ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση της ελληνικής κρίσης.

Για να είναι επιτυχημένη η ελληνική προεδρία της Ε.Ε., πρέπει εκτός των άλλων να καταφέρει να αλλάξει έστω και ελάχιστα την αντίληψη των Ελλήνων σχετικά με το ρόλο και τη σημασία της Ε.Ε. Για να γίνει βέβαια αυτό, πρέπει να πετύχουμε το επόμενο διάστημα πολύ φιλόδοξους στόχους. Αυτό δεν είναι ακατόρθωτο, αλλά είναι προτιμότερο να κρατάμε μικρό καλάθι. Στο ευρωπαϊκό επίπεδο οι κυριότερες εξελίξεις δεν καθορίζονται ούτε από το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο ούτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε και από τους ευρωπαίους πολίτες. Οι κυριότερες εξελίξεις σχετικά με τη δημιουργία του νέου πλαισίου της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης καθορίζονται από την κεντρικότητα των γαλλογερμανικών σχέσεων. Δηλαδή ο μετασχηματισμός του πλαισίου της οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρώπης είναι ένα διαπραγματευτικό παίγνιο διακυβερνητικού μάλλον χαρακτήρα παρά αποτέλεσμα μιας κοινοτικής διαδικασίας. Η σύγκλιση των συμφερόντων και των προτιμήσεων της Γαλλίας και της Γερμανίας είναι ο κύριος μηχανισμός μετασχηματισμού αυτού του πλαισίου.

Με βάση τα παραπάνω η ελληνική προεδρία της Ε.Ε. δεν έχει πολλά περιθώρια επιλογών

και ελιγμών. Το πλαίσιο είναι καθορισμένο, καθώς και οι κανόνες λειτουργίας του. Σε μεγάλο βαθμό είναι καθορισμένα και τα αποτελέσματα της ελληνικής προεδρίας. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν περιθώρια επιλογών, αλλά πως μάλλον πρέπει να κρατάμε μικρό καλάθι. Για αυτό το λόγο μέσα στο επόμενο διάστημα πέρα από τους ήδη καθορισμένους στόχους και τις προτεραιότητες της ελληνικής προεδρίας πρέπει να καταφέρουμε να επαναπροσδιορίσουμε στο εσωτερικό επίπεδο τη σχέση μας με την ευρωπαϊκή οικογένεια. Αυτή κατά τη γνώμη μου πρέπει να είναι η κύρια προτεραιότητά μας.